

GOD JORD

En tidskrift om tro, hopp & kärlek

Årg. 19 **NR.2** Maj 2026

Ledare, sid. 2

Vad är en fest? sid. 3

Ny präst samt dop i det fria, sid. 4

Sommarmusik, sid. 7

Boktips – för lata dagar, sid. 11

Begravningsverksamheten, sid. 12

Gudstjänstprogram, sid. 16

**Svenska
kyrkan**

Fristads
församling

Inte nostalgisk men närvarande

Det är lätt att bli nostalgisk, särskilt om det är något man inte är nöjd med i samtiden, eller med sig själv för den delen. Jag går igenom gamla lådor lite då och då när jag är i föräldrahemmet. Det slår mig hur många brev jag skrev och fick under ungdomsåren. För mig är det fortfarande bland det bästa; att komma hem från jobbet när det ligger ett brev på dörrmattan. Ett handskrivet! Från en vän! Förväntansfullt öppnar jag det, och med en känsla av att vara utvald.

Ni som är unga idag skriver med era vänner på andra sätt. Jag tror inte att brevskrivarkonsten är på väg tillbaka. Det är ingen idé att bli nostalgisk. Men däremot tror jag att den tryckta boken kan göra en comeback.

Bland ungdomar i min närhet ser jag tecken på att de är lite trötta på skärmar. De vill vara närvarande i nuet – och de vill att jag ska lägga ifrån mig min skärm. Det gör mig inspirerad och glad. "Bara jag inte sitter med min skärm hela semestern" tänkte jag häromdagen.

Kanske har du också farhågor kring dina egna vanor och ovanor?

Paulus skriver i 1 Kor. 10:23–24: "Allt är tillåtet – men allt är inte nyttigt. Allt är tillåtet – men allt bygger inte upp"

Och Gud vet att det är svårt att bryta en vana. Det lär vara lättare att lägga till en ny vana än att sluta med en inarbetad ovana.

Efter år av ljudböcker längtar jag efter tryckta böcker. Sådana som prasslar när man vänder blad. Kanske blir det sommarens projekt, att läsa böcker. Och kanske skriver jag ett brev till min brevvän, inte av nostalgiska skäl utan som ett sätt att vara här och nu.

Kanske har det analoga blivit en motståndshandling i vår tid: Att läsa en tryckt bok, att skriva något på papper, att betala kontant och att be en bön. Inte ett enda dataföretag vet vad vi gör just då.

Hur är du närvarande i sommar?

Emma-Karin Palmqvist, kyrkoherde.

Urval av innehåll

Ledare	2
Vad är en fest?	3
Ny präst samt dop i det fria ..	4
Sommarmusik	7
Boktips – för lata dagar	11
Begravningsverksamheten ..	12
Gudstjänstprogram	16

God Jord ges ut av Svenska kyrkan, Fristads församling.

Ansvarig utgivare:
Emma-Karin Palmqvist, kyrkoherde.

Redaktion:
Lena Maria Olsson Floberg, Maj-Britt Eckerström, Emma-Karin Palmqvist och Fredrik Jansson, inkl. layout.

Foto framsida: Franz26/Pixabay.

Tryck: LH-tryck, Ulricehamn.
Miljöcertifiering: ISO 14001.

Nästa nummer utkommer i augusti 2026.

VÄLKOMMEN ATT HÖRA AV DIG TILL FRISTADS FÖRSAMLING

Post-/besöksadress: Fristads församling, Stora vägen 2, 513 34 Fristad
Telefon vxl: 033 – 22 23 00
Hemsida: www.svenskakyrkan.se/fristad
E-post: fristads.forsamling@svenskakyrkan.se
Facebook: www.facebook.com/svenskakyrkanfristad
Instagram: www.instagram.com/svenskakyrkanfristad

EXPEDITIONENS TELEFON- OCH ÖPPETTIDER:

Måndag – Fredag 09.30 – 12.00
Torsdagar Stängt

Vad är en fest?

I höstas kom mitt hjärta i otakt. Jag låg på sjukhuset några dygn och skulle ständigt vara beredd på behandlingen som skulle återställa rytmen. Det betydde att jag inte fick äta något medan jag väntade. 30 timmar utan mat var tufft.

Lita på att sjukhuslunchen efteråt var en festmåltid. Trots att den var som sjukhusmat brukar vara, trots att jag åt den ensam, så var det fest.

Den här våren har jag fått ta farväl av min pappa. Han hade fått leva ett långt liv. Begravningen och särskilt minnesstunden blev mer präglad av tacksamhet och glädje än av sorg, även om den naturligtvis också fanns där. Goda minnen lockade till många igenkännande skratt. Fest är kanske inte är det första man tänker på när det gäller begravning. Med det var det. En festgemenskap som samlat familj och släkt.

Kanske någon tycker att detta var två udda exempel på vad som kan vara fest. Fest ska ju vara att ha kul, att äta och dricka gott. Men det ena utesluter inte det andra. I grunden handlar fest om tacksamhet, gemenskap och glädje. Fest är delad glädje.

När Jesus samlar sina lärjungar på skärtorsdagskvällen så är det till fest, trots att det är den sista måltiden tillsammans, trots allt som väntar under

den kommande natten och dagen. Alla är med på festen. Också han som om bara om några timmar överlämnar Jesus till soldaterna. Också han som under den följande natten förnekar att han känner Jesus. Ingen är utestängd. Det är den sista måltiden, den sista festen. Samtidigt är det den första måltiden och den första festen: den första nattvarden.

När Jesus delar ut brödet och vinet till de sina, så är det sig själv han ger, han själv är gåvan. Och det sker varje gång nattvarden fest firas i våra kyrkor. Då säger prästen orden från Jesus: för dig utgiven, för dig utgjutet. Till nattvarden måltid är alla välkomna. Jesus utestänger ingen.

Lite grekiska (Nya Testamentet är ursprungligen skrivet på grekiska): Nattvard heter Eucharisti som betyder tacksägelse. Inuti eucharisti finns ordet Charis som betyder nåd, dvs en gåva. Och inuti charis finns ordet Chara som betyder glädje.

Tacksamhet, nåd och glädje. Något firas, alla är välkomna och glädjen finns i gemenskapen.

Då är det fest!

Hälsningar till er alla!

/Thomas Berndt, som hade tacksamheten, nåden och glädjen att vara präst i Fristad i sju fina år.

Välkommen Tommy!

I mitten av maj fick Fristads församling en ny efterlängtd kollega i form av Tommy Vallenros, präst. Tommy arbetade tidigare i Herrljunga-bygdens församling. Han är född och uppvuxen i Falköping och tänkte först att han skulle bli lärare.

– På en praktik fick jag gå med min gamla församlingspedagog från konfirmandtiden och tyckte arbetet med barn och ungdomar var väldigt roligt. En dag var hon sjuk och då fick jag jobba ihop med min konfirmandpräst och det räckte för att jag kände att det här var helt rätt. Jag utbildade mig och har varit präst sedan 2020 och jag ångrar inte en dag. På fritiden tycker jag om att koppla av med böcker, tv-spel, musik och film.

Vilken roll bör kyrkan ha i dagens samhälle och vad är utmaningarna?

– Det är mycket som är föränderligt i människors liv, i samhället och i världen. Vi som kyrka ska vara en fast punkt men också anpassningsbara och se var behoven finns lokalt. Att vara en fast punkt för människor betyder trygghet. Det mest utmanande är att det finns så många olika behov – att hitta en balansgång i vilken nivå vi ska lägga oss på när det gäller verksamheterna – var vi ska lägga krutet och var vi kanske behöver hålla tillbaka.

Vad ser du mest fram emot med att arbeta i Fristads församling?

Tommy Vallenros, ny präst i Fristads församling.

– Jag ser fram emot allt! Att få möta församlingen, både inne i tätorterna och ute i glesbygden. Jag tycker det är spännande med lokalhistoria, vilka berättelser och traditioner som finns. Jag brinner mycket för alla slags möten med människor på olika platser på orten – inte bara i kyrkan. Jag längtar också på att få komma in i arbetslaget och lära känna alla. Det ska bli väldigt roligt.

Tommy kommer att arbeta 40 procent det första halvåret på grund av föräldraledighet.

Text och foto: Fredrik Jansson.

Livets fest – i din trädgård?

Ett sommar dop från en vacker trädgård i Vänga. Doppräst är Emma-Karin Palmqvist.

I församlingen finns fem vackra kyrkor som du kan boka för dop. Och om ni vill ha kalas efteråt så finns tre församlingshem, Fristads prästgård och Kyrkans hus att låna utan kostnad.

Ibland har man en plats som betyder mycket för en och där man gärna skulle vilja ha dopet istället. Det är också möjligt och kan bli väldigt fint. Kanske är det i din trädgård, vid sommarstugan eller på en annan vacker plats? Ligger platsen utomhus så kan det vara bra med en reservplan med tanke på det svenska sommarvädret. Du behöver själv ordna med sittplatser, om det behövs, och med ett bord med en skål för dopvattnet.

Från församlingen kommer en präst och musiker med mikrofon och med el-piano, så att ljudet går fram. Vi åker inom församlingens gränser – och om du har planer att döpa längre bort än så så kan du ringa Fristads församlings expedition och fråga oss vem du ska kontakta i den församlingen.

Välkommen att prata med oss om dop i det fria!

Anmälan om inträde i Svenska kyrkan

Skicka in din anmälan till: Fristads församling, Stora vägen 2, 513 34, Fristad.

Namn:

Personnummer:

Gatuadress:

Postadress:

Ort och Datum:

Namnsteckning:

Telefonnummer:

Var vänlig markera de svar som är aktuella

Jag är döpt i Svenska kyrkans ordning, år.....månad.....dag.....

Jag är döpt i en annan evangelisk-luthersk kyrkas ordning, år.....månad.....dag.....

Jag är döpt i en annan kristen kyrkas ordning, år.....månad.....dag.....
och önskar undervisning i Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära.

Jag är inte döpt men önskar undervisning i Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära som förberedelse till dop.

Jag är konfirmerad i Svenska kyrkans ordning, år.....månad.....dag.....

Jag är konfirmerad i en annan kristen kyrkas ordning, år.....månad.....dag.....

Ett barn som inte tillhör Svenska kyrkan kan finnas antecknat i avvaktan på dop eller meddelande i kyrkobokföringen. Anteckningen finns om barnet har en eller två tillhöriga vårdnadshavare. Uppgifterna ska tas bort ur registret om vårdnadshavaren begär det. Detsamma gäller om barnet har fyllt tolv år och själv begär det. Likaså kan det för vårdnadshavare för tillhörigt barn under 18 år finnas anteckning i kyrkobokföringen. Uppgifterna om vårdnadshavare ska tas bort ur registret om vårdnadshavaren begär det.

Kyrkoherdens/församlingsexpeditionens anteckningar

Inkom:

Kyrkoherdens beslut:

.....
Registrerat i kyrkobokföringen:

.....
Diarienummer:

.....
Registrerat av:

.....
Bevis utsänt:

.....

.....

Resultat Fasteaktionen 2026

Vårt uppdrag tillsammans som mänsklighet, som kyrka, som engagerade medmänniskor över hela världen är att finnas där det händer. Uppdraget är också att göra allt vi kan för att katastrofen aldrig ska inträffa. Totalt samlades 34,9 mkr in. Skara stift stod för 2,8 mkr och Fristads församling samlade in strax över 28 tkr.

Tack alla för ert engagemang och insamlingsvilja!

Friluftsgudstjänster

Sävsjövik – en plats att längta till

Sävsjövik är vackert beläget invid Sävens strand i Vänga. Man hittar hit genom att passera Vänga kvarn och köra ytterligare en knapp kilometer. Det finns vägvisare som pekar ut färdvägen. Sävsjövik ägs av Equmeniakyrkan i Vänga och byggdes 1963 som ett sommarhem men används från mars till oktober. Ett par större renoveringar har gjorts.

21 juni kl. 15.00 – Friluftsgudstjänst på Sävsjövik, Vänga. Medtag kaffekorg.

19 juli kl. 09.30 – Friluftsmässa på Sävsjövik, Vänga. Medtag kaffekorg.

Högen

Borgstena Hembygdsgård Högen ligger cirka 2 km söder om Borgstena kyrka i byn Örlanda. Här har man diverse aktiviteter som exempelvis väffelkafé, tipspromenader, nationaldagsfirande, adventskaffe och gudstjänster.

12 juli kl. 15.00 – Friluftsgudstjänst på Högen.

Tämta kyrkoruin

Var det en tillfällighet att den gamla 1100–1200-talskyrkan byggdes här? Var det att vägarna från de utspridda gårdarna bildade en knutpunkt? Flera gårdar finns samlade här, var det redan före eller senare att det blev så? Frågorna är många men ett är säkert – att det under århundraden varit samlingsplats för Tämta socken.

Efter att den nya kyrkan byggdes 1865, en kilometer norrut, har det under första delen av 1900-talet åter igen varit centrum i socknen med affär, post, telestation och mjölkbordet.

26 juli kl. 15.00 – Friluftsgudstjänst vid Tämta kyrkoruin. Medtag stol och kaffekorg.

Öppen kyrka i sommar

Välkommen till våra kyrkor i sommar. Här kan du komma in och be en bön, svalka dig eller bara koppla av en stund.

Vänga kyrka: Öppen kl. 14–17 den 24 juni, 29 juli och den 5 augusti. Andakt kl. 16.30. Fika finns.

Fristads kyrka: Öppen tisdagar kl. 10–18, från och med den 16/6 till och med 11/8.

Mölarp – en tillflykt vid Viskan

I många år har Fristads församling firat friluftsgudstjänst vid Mölarp andra söndagen i augusti. Mölarp är en del av ett naturreservat med Mölarps ö omfluten av två flodarmar. Där finns en artrik flora, unika fågelarter och i Viskan finns flodpamusslor. Området är Fristads äldsta industriområde från slutet av 1800-talet, men kvarnar har funnits sedan medeltiden. År 2000 köpte Fristads Hembygdsförening kvarnen som renoverades 2017. Vid Lövåsens såg har föreningen gjort i ordning flera grillplatser, och i området finns flera vandringsleder – ett omtyckt friluftsområde.

9 augusti kl. 15.00 – Friluftsgudstjänst på Mölarp/Lövåsens såg. Hembygdsföreningen bjuder på kaffe. Medtag gärna stol.

Övriga friluftsgudstjänster i sommar:

20 juni kl. 15.00 – Friluftsgudstjänst på kyrkbacken, Tärby. Anna-Karin Andersson, sång och musik. Medtag stol och kaffekorg.

28 juni kl. 15.00 – Friluftsgudstjänst vid Tämta församlingshem. Medtag stol och kaffekorg.

16 augusti kl. 15.00 – Friluftsgudstjänst vid "mjölkbordet" i Stensered, Borgstena. Medtag kaffekorg och stol. Sång och musik med Anders Hägmark med vänner.

Sommarmusik 2026

Välkommen till årets Sommarmusik. Sommarmusiken startar kl. 18 och avslutas med mingel, dryck och godis.

30 maj i Vänga kyrka

"Kärleken och livet"

Sommarkonsert med kören Viva Vox.

7 juni i Fristads kyrka

"Kom sköna höga sommarsol"

Körkonsert med Fristads Kyrkokör och stråkmusiker ur Borås Salongsorkester. Christina Ekström, piano och Carl-Gustaf Ekström, dirigent.

28 juni i Borgstena kyrka

"En somrig bukett med toner av jazz, visa, musikal och pop"

Duon *DuoJa* med Jessica Djupbäck och Anders Gustafsson.

2 augusti i Tärby kyrka

"Jazz i det lilla formatet"

En varm hyllning till Arne Domnerus och Rune Gustavsson. Med Ulf Holmestrand, saxofon och Hampus Samuelsson, gitarr.

9 augusti i Vänga kyrka

"Smultronställen"

Rosékvartetten spelar stråkmusik ur sommarrepertoaren. Med Karin Nygren och Pernilla Berg, violin, Anna Jonsgården, viola och Petra Hellquist, cello.

23 augusti i Tämta kyrka

"Allsångssommar - Tämta i vårt hjärta"

Med Allsångscaféets sångare och Husbandet samt solister från bygden. Under ledning av Carl-Gustaf Ekström och Christina Ekström.

30 augusti i Fristads kyrka

"Sensommarstänk - i ord och toner"

Med Linnéa Nordström, sång, Frida Uneback Malm, flöjt, Jan Hjalmarsson, cello, elbas m.m och Anette Gustafsson, orgel och flygel.

Vill du lära dig spela orgel?

I försommartid inbjudes till en pröva-på-lektion i orgelspel som tar ca 20 minuter.

Plats: Fristads kyrka

Tid: Tisdag 16 juni kl. 16.00–18.00, eller klockslag enligt överenskommelse.

Föransmälan krävs till församlingens organist:
anette.gustafsson@svenskakyrkan.se
senast torsdag 11 juni.

Pilgrimsvandring

Ett tillfälle att dela väg, tankar, fika, prat och tystnad i naturens skönhet tillsammans med nya och gamla vänner.

Lördag 30/5 – Samling vid Fristads folkhögskolas bortre parkeringen vid skogen kl. 09.30. Vandring på stigar och grusväg ca: 6 km. Ta med egen fika.

Vid frågor, kontakta Anne Salmela 0703-26 27 15.

Korvgrillarkvällar

15 juni och 17 augusti i prästgårdens trädgård. Vi tänder grillarna kl. 18.00 och grillar olika sorters korvar som vi äter med goda tillbehör. Pris: 75 kr.

Anmäl senast fredagen innan grillkvällen till Karin Johansson på tfn: 033-22 28 36.

Obs! Endast anmälan via telefon.

Borås Pride 2026

Pridefestivalen äger rum mellan den 22–27 juni. Den handlar om gemenskap, stolthet och att bygga något viktigt för framtiden. Arrangörer är RFSL i Borås. En av sponsorerna är Svenska kyrkan.

Vill man vara med som funktionär/volontär under veckan kan man ta kontakt med:

info@boraspride.se Gå också in på hemsidan Borås pride, www.boraspride.se där kommer hela programmet finnas. Svenska kyrkan i Borås har också ett fint program under veckan och de behöver funktionärer/volontärer. Gå in på Svenska kyrkan i Borås för mer information: www.svenskakyrkan.se/boras

Bibelstudium

2 juni kl. 10.00–12.00 i Fristads prästgård.
Vi läser Markusevangeliet tillsammans. Inga förkunskaper krävs, biblar finns att låna, och naturligtvis dricker vi 11-kaffe tillsammans!

Den 18 augusti kl. 10.00–12.00 kör vi igång efter sommaruppehållet, då börjar vi läsa Matteusevangeliet.

Körstarter till hösten

Laudatekören övar i Borgstena församlingshem tisdagar kl. 18.30–20.30, start 1/9.

Så ska det låta (från förskoleklass och uppåt) övar i Borgstena skola på måndagar kl. 14.15–14.45, start 31/8.

Sångfågglarna (från förskoleklass och uppåt) övar i Kyrkans hus på torsdagar. Startar med öppet hus med mellanmål och lek från kl. 15.00 sedan körsång vid kl. 15.30 och så slutar vi kl. 16.15. (vi möter upp vid Gula skolan kl. 14.50)

Mirakelkören från årskurs 4 och uppåt. Vi övar i Kyrkans hus torsdagar kl. 16.30–17.15.

Psssst..!

Du har väl inte missat att prästgården är öppen kl. 15–18 varje tisdag hela sommaren? Spela, lek, slappa, fika, umgås – bara fantasin sätter gränserna! Diakon finns på plats och erbjuder stöd av olika slag till den som behöver.

Varmt välkommen!

Sommarcafé

Välkommen på sommarcafé i prästgårdens trädgård. Vid dåligt väder är vi inomhus.. Det serveras sommartårta och Husbandet står för den musikaliska underhållningen.

Var: Fristads prästgård

När: 23 juni kl. 15–18

Uppstart syföreningar

Tämta syförening – Vi träffas i Tämta församlingshem torsdagen den 27 augusti kl. 15–17. Vi fortsätter att träffas på torsdagar samma tid på ojämna veckor.

Borgstena syförening – Vi träffas i Borgstena församlingshem torsdagen den 3 september kl. 16–18. Vi fortsätter att träffas på torsdagar samma tid på jämna veckor.

Tisdagar i prästgården

Mötesplats med gemenskap för alla åldrar!

Prästgården är öppen varje tisdag kl. 15–18 året om. Här kan man umgås, fika, "bara vara", prata, göra läxor, hitta på aktiviteter tillsammans. Bara fantasin sätter gränser. Kom som du är! Diakon finns på plats och erbjuder stöd av olika slag till den som behöver.

"Världen behöver din kärlek!"

Biskop Ulrikas valspråk pekar på något grundläggande – i Fristad församling behövs **du!**

Vi söker dig som

- har en längtan att få göra något meningsfullt för någon annan
- har möjlighet att ge av din tid och ditt engagemang någon gång då och då
- känner att det "kryper i kroppen" och som vill ha nåt att "sätta händerna" i.

Dina uppgifter kan vara att besöka någon som är ensam, greja i trädgården i prästgården, snickra, baka, sticka/virka/sy, ge läxhjälp, erbjuda samtalsstöd, leda grupper av olika slag, vägleda en medmänniska, laga mat, be, med mera – bara fantasin sätter gränser! Alla har vi något att bidra med och alla behövs! Hör av dig till Ulrika eller Therese om du är nyfiken så pratar vi mer.

Nya kollegor...

Arbetslaget i Fristads församling har utökats med några hästar som kommer bo till och från vid prästgården. De kommer att finnas i vissa grupper samt i enskilda själavårdssamtal tillsammans med diakon Therese, deras ägare. Enligt forskning och beprövad erfarenhet hjälper hästens många goda egenskaper människor till välbefinnande för kropp & själ och Therese har gått flera vidareutbildningar i att använda sig av djur- och naturunderstödda insatser. Det handlar inte om att lära sig rida, utan om att lära sig leva! Vid frågor kontakta Therese.

Pilgrimsritt: "Våga vara buren"

Lördag 5 sept kl. 10–16 på Stålarps islandshästar. Pris 1400 kr. Ta med egen mat och fika för dagen. Ledare: Madeleine Dahl, präst i Vårgårda pastorat. Anmälan till: stalarp@hotmail.com

Intressekoll för odlingsplats

Längtar du efter att odla men inte har utrymme? Vi kan erbjuda en härlig odlingsplats vid Fristads prästgård, pallkrage och jord till en kostnad av 300 kr/år. Du ansvarar själv för din odling.

Vid intresse, kontakta:
therese.karlsson3@svenskakyrkan.se
eller 033-22 23 05.

Församlingens diakoner

Therese Karlsson: 033-22 23 05
therese.karlsson3@svenskakyrkan.se

Ulrika Lindgren: 033-22 23 20
ulrika.lindgren@svenskakyrkan.se

Vi finns på plats på de öppna mötesplatserna:

Borgstena församlingshem – öppet tisdagar kl. 09.30–11.30, ej under sommar- och juluppehållet.

Fristads prästgård – öppet tisdagar kl. 15.00–18.00 året om.
Övriga tider möter vi dig gärna över telefon, via mejl eller på förbokade tider.

Boktips – för lata dagar

Yllans snillrika systrar av Malin Sturesson

Välkommen till Kristianstad i början av 1900-talet. Här möter vi trion Elin, Klara, och Märta som tillsammans med Elins yngre syster Elvira utgör Yllans snillrika systrar. Textil historia när den är som bäst! Författaren är utbildad journalist, och det märks. Gedigen research, där även Textilmuseet i Borås nämns bland källorna. Ett besök på just Textilmuseet kan förstärka upplevelsen av boken: dammet, maskinerna, och inte minst ljudet som måste ha överröstat allt och alla på "Yllan", Skånska Yllefabriken i Kristianstad när det begav sig. En vacker skildring av livet i en småstad och en mycket läsvärd debutroman

Jag – en roman av Karin Larsson av Ulrika Ewerman

Boken "Jag – Carl Larsson", är nog bekant för de flesta. Karin har under lång tid varit i skuggan av sin make. I denna roman träder hon fram med sin berättelse om sitt konstnärskap. Romanen utspelar sig framför allt under en sommar – 1882, då Karin anländer till den lilla byn Grez-sur-Loing i Frankrike Där tas hon emot av den svenska konstnärskolonin, och får också tillfälle att utveckla sitt konstnärskap. Hon träffar den egensinnige – och betydligt fattigare – konstnären Carl Larsson. Tillsammans kom de att skildra livet sida vid sida – han genom sina målningar och hon främst genom sitt textila skapande. Tavlan Körsbärsblom av Karin står i centrum av berättelsen och författaren har tidigare tillsammans med Elsa Billgren skrivit boken Ett hem: Carl och Karin Larssons värld.

Drömmen om Chicago av Maria Bouroncle

"Det var svårt att lämna föräldrarna och syskonen för Amerika, men det är ännu svårare att komma tillbaka." Orden är Elsas, i romanen om kvinnan som lämnar lilla Vesene, för storstadslivet i Chicago. Boken är den tredje och sista boken i trilogin om Vesene socken, och den tragedi som utspelade sig i författarens egen släkt. Elsa kommer tillbaka till byn för att stötta modern då fadern gått bort. Men medan hon är hemma inträffar det som förändrar livet för alltid. Och ändå är allt det samma – djuren, uttrycken, kläderna. Elsa längtar efter att få ta på sig sina fina hattar och sina fina klänningar. Men kan hon göra det här hemma? Eller kommer hon att anses vara alldeles för "märkvärdig" då? En roman om att resa bort och att komma hem.

Den som följer en stjärna vänder inte om av Malin Haawind

Har du varit vid Ellen Keys Strand i Östergötland, vid Ombergs sluttning? ja, då har du varit vid platsen där denna roman utspelar sig. Kokerskan och skomakardottern Malin Blomsterberg kommer en dag vandrande från Skåne. Hon kommer att få plats hos Ellen Key, som vill att hon sköter hus, kök, trädgård, men även att hon hjälper henne med korrespondens och att tänka. Malin ser allt detta som en ofattbar ära och vänskapen växer sig stark. När Ellen utser Malin till föreståndare för det vilohem hon avser Strand att bli, protesterar Malin: det är inte bara fabriksarbetande kvinnor som behöver vila – när ska hon själv få andas ut?

Text och recension: Lena Maria Olsson Floberg.

INFORMATION OM BEGRAVNINGSVVERKSAMHETEN

Information från begravningsverksamheten gäller alla som är folkbokförda i Sverige. Svenska kyrkan är, på uppdrag av staten, huvudman för begravningsverksamheten i hela landet, förutom i Stockholms och Tranås kommuner.

Frågor om begravning

Sådant många bär på – men sällan frågar

När någon dör förändras tillvaron. Mitt i sorgen uppstår frågor – om det praktiska, om traditioner och om hur det egentligen går till. En del frågor ställs högt, andra stannar tysta. Här vill vi ge svar på några vanliga funderingar kring begravning, med förhoppning om att skapa både klarhet och trygghet i en svår stund.

Måste man vara medlem i Svenska kyrkan?

Nej.

Svenska kyrkan ansvarar för begravningsverksamheten för alla som bor i Sverige. Det innebär att varje människa har rätt till en gravplats och ett värdigt omhändertagande, oavsett tro eller livsåskådning.

Den kyrkliga begravningsgudstjänsten är däremot en handling inom Svenska kyrkan eller annat samfund. När medlemskap saknas, eller om man valt att lämna kyrkan, finns andra former för avsked. Det kan till exempel vara en borgerlig ceremoni eller ett stilla avsked i annan form. Även då finns möjlighet till eftertanke, musik och personliga uttryck.

Vad kostar en begravning?

En stor del av det som rör begravning omfattas av **begravningsavgiften**, som alla betalar via skatten. I avgiften ingår bland annat gravplats, skötsel av kyrkogårdens gemensamma ytor, lokaler för ceremonin samt den personal som behövs.

Medlemskap i Svenska kyrkan påverkar vilka kostnader som kan tillkomma vid en kyrklig begravning. För den som inte är medlem kan vissa delar – som präst, kyrkomusiker eller användning av kyrkan – innebära avgifter. Det kan vara bra att känna till i förväg. Samtidigt finns alltid möjlighet att forma ett värdigt och personligt avsked utifrån de förutsättningar som finns.

Får begravningen vara personlig?

Ja.

En begravning får gärna spegla den människa som levt sitt liv. Musik, texter och andra inslag kan anpassas så att ceremonin känns meningsfull för de närvarande. I en kyrklig begravning finns en given ram, men inom den ryms både variation och personliga val.

Om ingen anhörig finns

Ingen människa lämnas ensam. När någon avlider utan anhöriga ansvarar kommunen för begravningen. Svenska kyrkan kan då medverka eller finnas närvarande vid avskedet, i stillhet, respekt och omsorg. Varje människa har rätt till ett värdigt avsked.

Foto: Åsa Sjöström/Ikon.

Vid frågor om begravningverksamheten, kontakta:

Sebastian Ehrstedt: 033-22 23 13 eller sebastian.ehrstedt@svenskakyrkan.se

Roger Andersson: 033-22 28 31 eller roger.andersson2@svenskakyrkan.se

Webbplats: www.svenskakyrkan.se/fristad

Miljösidan

Altarblommor – en vinst eller förlust för miljön?

På altaret i kyrkan försöker vi hålla det så fint som möjligt – man skulle kunna likna det vid ett dukat bord: där finns strukna vita linnedukar, där finns tända ljus och blommor i vas. Och ibland dukar vi ju också upp en måltid – nattvardens vin och bröd på altaret.

Blommorna och ljusen finns där, bland annat för att förstärka söndagarnas innehåll – är det en riktigt stor högtidsdag, ja, då är det sex ljus på altaret och vit liturgisk färg. Är det en mer allvarsam, stilla söndag, ja, då är där endast två ljus, violett färg och violetta blommor.

Altarblommor är ett offer till Gud. De talar om Guds och skapelsens skönhet, och samtidigt om den förgänglighet som finns i både skapelsen och människan. Ingenting varar för evigt.

Om vi tänker på altarblommor ur ett hållbarhetsperspektiv – hur ska vi då tänka? Är det försvarbart att köpa importerade blommor som flugit långa vägar för att till slut hamna på ett altare i en av Fristads församlings kyrkor?

Våra kyrkvaktmästare Elisabeth Andersson och Magdalena Boring har tänkt mer på detta, och också utbildat sig i ämnet.

Den största utmaningen, säger Elisabeth, är tiden och tålmodet. Hon berättar hur hon planerat i några år för det arbete som hon nu börjar se frukten av.

För några år sedan avskildes gräsytor på våra kyrkogårdar och vid andra områden, till att bli blomsterängar, t ex uppe vid Fristads prästgård. Där har man försökt utarma jorden för att förra året blanda in ängsblommor från den svenska faunan.

Det är vår första utmaning, flikar Magdalena in: att hitta fröer, som är inhemska, och som tål vårt klimat. Hon berättar att många av de fröer som säljs på marknaden, är importerade, men packats om i Sverige. Vi samtalar om att i Borås kom-

mun kan man numera "låna" fröer på biblioteket, för att sedan till hösten, lämna in en ny fröpåse. Kanske är det ett sätt att inhemska fröer får en god spridning. Sedan gäller det förstås att inte invasiva arter sprids mera än de redan gör.

Vad tänker man då fröså? Stormhatt, borstnejlika och stjärnflocka är några av de blommor som nämns. De kommer att kompletteras med perenner som kärleksört, blodtopp, hortensia, olika sorters gräs, och blad, såsom funkia, men även kvistar av ormhassel och så kronan på verket: dahlior.

Vintertid då? Elisabeth och Magdalena nämner kvistar av gran och tall som bas, men även nya projekt att torka blommor: solhatt, hortensia, men även rosor... De nämner utmaningarna med att få blommorna att hålla färgen. Ja, vi förstår att det är många tankar och projekt på gång kring detta.

Text: Lena Maria Olsson Floberg.

Gröna fingrar! Påskliljorna inspekteras av Magdalena Boring, främst och Elisabeth Andersson bakom.

Barnens sida med Lovisa & Kicki

Kom och hälsa på våra nyinflyttade fladdermöss
– Bibbi Borg, som bor i Borgstena kyrka och
Flinken Fri som bor i Fristads kyrka.

I Fristads kyrka har kanske några andra små djur också flyttat in.
Kan du hitta dessa?

Sommaröppet och vardagsgudstjänst

Sommaröppet – Borgstena församlingshem kl. 09.30–12.30 på vardagarna de två första veckorna på sommarlovet, midsommarafton stängt. För dig som är sommarlovsledig och är sju år och uppåt. Sommaröppet är gratis men man kan köpa pyssel och glass på plats. Varje dag har vi en andakt och ofta en aktivitet tillsammans. Eventuellt åker vi på en liten resa under den andra veckan.

Vid frågor, kontakta: Christine Ohliw på 0738–01 23 09 eller Lovisa Andersson på 0728–99 34 09.

Vardagsgudstjänst, med lättare kvällsmat:

• 27 maj kl. 17.30 i Kyrkans hus. Juniorerna håller i gudstjänsten.

Konfirmandtider

Funderar du på: Vem är Gud? Vad ska jag göra med mitt liv? Duger jag som jag är? Vad händer efter döden och en massa andra frågor...

– då borde du bli konfirmand!

Är du född 2012 – då kan du anmäla dig som konfirmand i vår församling. En inbjudan, som ser ut som bilden till höger, ska ha kommit i din brevlåda.

Missade du att vara konfirmand? Det är inte för sent – man blir aldrig för gammal. Kontakta Lovisa Andersson och kom överens om hur din konfirmandtid kan utformas eller om du har andra frågor om konfirmationen. Lovisa Andersson, tfn: 033-22 23 10, e-post: lovisa.andersson6@svenskakyrkan.se

Appen Kyrkguiden

Appen Kyrkguiden hjälper dig hitta till våra kyrkor. I kalendern finns gudstjänster, konserter och andra evenemang. Appen är gratis.

I appen kan du:

- söka efter kyrkor eller platser
- söka i kalendern efter gudstjänster eller andra evenemang
- favoritmarkera kyrkor som ligger dig lite extra varmt om hjärtat
- markera vilka kyrkor du har besökt eller som du vill besöka.

Appen finns för både iPhone och Android. Ladda ner den från App Store eller Google Play.

Foto: Gustaf Hellsing/lkon.

Gudstjänstprogram – Equmeniakyrkan, Vänga

14 juni kl. 18.00 – *Brödet vi delar* – Samtalsgudstjänst med Mikael Nilsson, diakon och Oskar Lorentzon från Vänga Kvarnkafé & surdegsbageri.

23 augusti kl. 18.00 – *Det levande vattnet* – Samtalsgudstjänst med Mikael Nilsson, diakon och Gustav Björnsson, brunnsbörare.

Gudstjänster sommaren 2026

Med reservation för ev. ändringar. Se även predikoturer i
Borås Tidning på lördagar, eller se vår hemsida:
www.svenskakyrkan.se/fristad

Maj

30 Lördag

11.00 Konfirmationsmessa i Fristads kyrka.
18.00 Musikgudstjänst "Kärleken och livet". Sommarmusik i
Vänga kyrka. Se sid. 7 för mer info.

31 Heliga trefaldighets dag

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka. Laudatekören medverkar.
11.00 Konfirmationsmessa i Fristads kyrka.

Juni

7 Första söndagen efter trefaldighet

09.30 Mässa i Borgstena kyrka.
18.00 Musikgudstjänst "Kom sköna höga sommarsol". Sommar-
musik i Fristads kyrka. Se sid. 7 för mer info.

14 Andra söndagen efter trefaldighet

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
18.00 Stilla mässa i Mariakapellet.

20 Midsommardagen

15.00 Friluftsgudstjänst på kyrkbacken, Tärby. Anna-Karin An-
dersson, sång och musik. Medtag stol och kaffekorg.

21 Den helige Johannes döparens dag

15.00 Friluftsgudstjänst på Sävsjövik, Vänga. Medtag kaffekorg.

28 Fjärde söndagen efter trefaldighet

15.00 Friluftsgudstjänst vid Tämta församlingshem. Medtag stol
och kaffekorg.
18.00 Musikgudstjänst "En somrig bukett med toner av jazz,
visa, musikal och pop". Sommarmusik i Borgstena kyrka.
Se sid. 7 för mer info.

Juli

5 Apostladagen

11.00 Konfirmationsmessa i Fristads kyrka.

12 Sjätte söndagen efter trefaldighet

15.00 Friluftsgudstjänst på Högen, Borgstena.
18.00 Mässa i Tärby kyrka.

19 Kristi förklarings dag

09.30 Friluftsmässa på Sävsjövik, Vänga. Medtag kaffekorg.
18.00 Stilla mässa i Mariakapellet.

26 Åttonde söndagen efter trefaldighet

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
15.00 Friluftsgudstjänst vid Tämta kyrkoruin. Medtag stol och
kaffekorg.

Augusti

2 Nionde söndagen efter trefaldighet

11.00 Gudstjänst i Fristads kyrka.
18.00 Musikgudstjänst "Jazz i det lilla formatet". Sommarmusik
i Tärby kyrka. Se sid. 7 för mer info.

9 Tionde söndagen efter trefaldighet

09.30 Mässa i Borgstena kyrka.
15.00 Friluftsgudstjänst vid Mölarp/Lövåsens såg. Hembygds-
föreningen bjuder på kaffe. Medtag gärna stol.
18.00 Musikgudstjänst "Smultronställen". Sommarmusik i
Vänga kyrka. Se sid. 7 för mer info.

16 Elfte söndagen efter trefaldighet

15.00 Friluftsgudstjänst vid "mjölkabordet" i Stensered, Borgste-
na. Sång och musik med Anders Hägmark med vänner. Medtag
kaffekorg och stol.
18.00 Stilla mässa i Mariakapellet.

23 Tolfte söndagen efter trefaldighet

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
11.00 Ekumenisk gudstjänst i Stationsparken, Fristad. Medtag
kaffekorg och stol.
18.00 Musikgudstjänst "Allsångssommar - Tämta i vårt hjärta".
Sommarmusik i Tämta kyrka. Se sid. 7 för mer info.

30 Trettonde söndagen efter trefaldighet

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
11.00 Mässa i Vänga kyrka.
18.00 Musikgudstjänst "Sensommarstänk - i ord och toner".
Sommarmusik i Fristads kyrka. Se sid. 7 för mer info.

Trevlig sommar!

